

Araştırma Makalesi

Mersin Univ Sağlık Bilim Derg 2025; 18(2):194-200

doi: 10.26559/mersinsbd.1615213

Ortodonti anabilim dalında yapılan şeffaf plak konulu lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi

 Kübra Arslan Çarpar¹, Melis Terler¹

¹Mersin Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

Öz

Amaç: Lisansüstü eğitimlerin sonunda hazırlanan bitirme tezlerinin konuları seçilirken güncel yakalanmaya çalışılır. Ortodonti alanında yeni bir tedavi yöntemi olan şeffaf plaklara talep gün geçtikçe artmaktadır. Artan talep ise yazarların bu konuda yaptıkları çalışmaları da arttırmıştır. Bu çalışma, Türkiye'de şeffaf plaklar üzerine yapılan tezlerin yaygınlığını ve özelliklerini araştırarak, zaman içindeki eğilimleri ve çeşitli bibliyometrik göstergeleri analiz etmeyi amaçlamaktadır. **Yöntem:** YÖK Ulusal Tez Merkezinde Ortodonti Anabilim Dalında “şeffaf plak” konusunda yapılan tezler tarandı. Tezin yayımlanma yılı, türü, yapılan çalışmanın türü, yazarın cinsiyeti, sayfa sayısı, hangi üniversitede yapıldığı, danışmanların akademik unvanları ve yayınlama durumları kaydedildi. **Bulgular:** “Şeffaf plak” konulu 48 teze ulaşıldı. İlk tez 2015 yılında yapıldı. Tezlerin %52.1'i diş hekimliğinde uzmanlık tezi iken, % 45.8'i doktora tezi, %2.1'i yüksek lisans teziydi. Çalışma türü olarak bakıldığında en fazla klinik çalışma tercih edilirken, en az anket tercih edildi. Tezlerin yayımlanma oranı ise %14.58 idi. **Sonuç:** İlk tezin 2015 yılında yayımlanmasının ardından, özellikle pandemi sonrası dönemde, tedavide hekime olan bağımlılığı azaltması nedeniyle şeffaf plak tedavileri ve çalışmaları hız kazanmış, 2023 yılında ise maksimum seviyeye ulaşmıştır. Tedavilerde şeffaf plakların tercih edilmesindeki artışa bağlı olarak gelecek yıllarda da şeffaf plakların tez ve çalışma konusu olarak seçileceği aşikardır.

Anahtar Kelimeler: Şeffaf plak, ortodonti, bitirme tezi, bibliyometrik analiz

Yazının geliş tarihi: 07.01. 2025

Yazının kabul tarihi: 27.03.2025

Sorumlu yazar: Kübra Arslan Çarpar, Mersin Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti ABD, Mersin, Türkiye Tel:03243610001-57198, E-mail: kubraarslanc@mersin.edu.tr.

Bu çalışma Ege Üniversitesi 3. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nde 20-22 Aralık 2024 tarihinde online sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Bibliometric analysis of postgraduate theses on clear aligners in the department of orthodontics

Abstract

Aim: Topics for postgraduate theses are often selected to align with current trends. In orthodontics, clear aligners, a new treatment method, have been gaining increasing demand. This rising demand has also led to a growth in studies conducted by researchers in this area. This study aims to analyze the prevalence and characteristics of theses on clear aligners in Turkey, analyzing trends over time and various bibliometric indicators. **Methods:** Theses on "clear aligners" in the Department of Orthodontics were reviewed in the National Thesis Center. The publication year, type of thesis, type of study conducted, gender of the author, number of pages, university in which thesis was conducted, academic titles of advisors, and publication status were recorded. **Results:** A total of 48 theses on "clear aligners" were identified. The first thesis on clear aligners was conducted in 2015. While 52.1% of the theses were specialization theses in dentistry, 45.8% were doctoral theses, and 2.1% were master's theses. In terms of the type of study, clinical studies were the most preferred, while surveys were the least preferred. The publication rate of these theses was 14.58%. **Conclusion:** Since the publication of the first thesis in 2015, clear aligner treatments and related studies have gained significant momentum, particularly in the post-pandemic period, due to their reduced dependence on clinical visits. This trend reached its peak in 2023.

Keywords: Clear aligners, orthodontics, postgraduate theses, bibliometric analysis

Giriş

Ortodonti dişlerin, çenelerin ve yüz yapısının düzgün bir şekilde hizalanması ve fonksiyonlarının iyileştirilmesi ile ilgilenir ve diş hekimliği eğitimi içerisinde ayrı bir uzmanlık dalı olarak 20. yüzyılın başlarında tanınmaya başlanmıştır.¹ Türkiye’de ise Ortodonti 1956 yılında uzmanlık dalı olarak kabul edilmiş. 1981 yılında ise yükseköğretim kanunu ile Ortodonti Anabilim Dalı kurulmuştur.²

Lisansüstü eğitim, bilimsel araştırma süreçleriyle bilime katkıda bulunabilecek ve toplumsal ihtiyaçları karşılayabilecek nitelikli bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bir eğitim sürecidir.³ Bu süreç sonunda hazırlanan tezler, bilimsel literatüre önemli katkılar sağlar ve araştırmacılara analitik düşünme becerisi kazandırır. Lisansüstü programların sonunda yazılan tezler, kapsamlarına göre “Yüksek Lisans Tezi”, “Doktora Tezi” veya “Diş Hekimliğinde Uzmanlık Tezi” olarak sınıflandırılmaktadır.⁴

Şeffaf plaklar, sabit tel tedavisine estetik ve konforlu bir alternatif olarak popülerlik kazanmıştır. Ortodontik tedaviye yeni bir soluk getiren bu yöntemde, diş hareketleri düzenli aralıklarla değiştirilen

şeffaf plaklarla sağlanır. Günümüzde birçok güncel çalışmada şeffaf plak tedavileri ön planda yer almakta olup, bu durum tez çalışmalarında da şeffaf plakların tercih edilmeye başlamasına neden olmuştur.

Tezlerin bilim dünyasına katkısı, büyük ölçüde makale olarak yayınlanmalarına bağlıdır. Bir tezin bilimsel dergilerde yayımlanması hem tezin kalitesini ortaya koyar hem de daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağlar. Bilimsel makaleye dönüştürülmeyen tezler ise kamu ve bilimsel topluluğa yeterince aktarılamaz.^{5,6} Bu duruma rağmen makaleye dönüştürülen tez sayısının oldukça az olduğu bilinmektedir.⁷ Bu nedenle, yapılan tezlerin makale olarak yayınlanarak, bilime katkısının artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, tez yazarlarının makale yazımı ve yayınlama konusunda teşvik edilmesi gereklidir. Akademik alanda ilerleme sağlanabilmesi için de sunulan tezlerin makaleye dönüştürülmesi elzemdir.

Çalışmamızda “şeffaf plak” konusunda yapılan lisansüstü tezlerin genel özelliklerini ve yayınlanma durumunu araştırmayı amaçladık.

Gereç ve yöntem

Ocak 2025 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) web sitesinde Ortodonti Anabilim Dalında yapılan tezler tarandı ve 1941 teze ulaşıldı. Filtreleme özelliği ile “şeffaf plak” konusunda yapılan tezler “şeffaf plak”, “aligner”, “invisalign” anahtar kelimeleri ile filtrelendi.

Tezler türlerine göre; klinik çalışma, in-vitro çalışma, retrospektif çalışma, sonlu elemanlar metodu (SEM) ve anket çalışması olarak beş guruba ayrıldı. Tezin yılı, türü, yazarın cinsiyeti, sayfa sayısı, hangi üniversitede yapıldığı, danışmanların akademik unvanları ve yayınlama durumları Microsoft Excel Programına kaydedildi.

Tezlerin yayın durumları Google Akademik arama motoru üzerinden yazar adı, tez başlıklarının Türkçe ve İngilizce isimleri ve danışman adı aranarak değerlendirildi. Yayımlanan makaleler Science Citation Index Expanded/Emerging

Sources Citation Index (SCIE/ESCI) indeksli dergiler, ulusal hakemli dergiler ve uluslararası hakemli dergiler olarak incelendi. Verilerin tanımlayıcı analizleri ve ki-kare istatistiksel analizleri için SPSS 27.0 (IBM, Chicago, USA) programı kullanıldı. $P < 0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Kamuya açık veriler değerlendirildiği için etik kurul onayının alınmasına gerek duyulmadı.

Bulgular

Ulusal Tez merkezinde yapılan aramaya göre; 1968-2025 ocak ayı arasında Ortodonti Anabilim Dalında yayınlanmış 1941 teze ulaşıldı. Anahtar kelimeler kullanılarak “şeffaf plak” konulu 48 tez bulundu.

Şeffaf plaklar ile ilgi ilk tezin 2015 yılında yapıldığı; 2014, 2016, 2017, 2018 ve 2020 yıllarında bu konuda hiç tez yapılmadığı, 2021 yılından itibaren yapılan tez sayısında artış olduğu görüldü (Tablo 1).

Cinsiyete göre değerlendirildiğinde tezlerin %70.8'i kadınlar tarafından yapılırken, %29.2'si erkekler tarafından yapıldı. Tezlerin %52.1'i diş hekimliğinde uzmanlık tezi iken, % 45.8'i doktora tezi, %2.1'i yüksek lisans teziydi. Üniversite bazında incelendiğinde en fazla tezin Sağlık Bilimleri Üniversitesinde yapıldığı belirlendi. İkinci sırada Gaziantep Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi olduğu görüldü (Tablo 2).

Tablo 1. Yıllara göre yapılan tez çalışmaları

Yıl	Tez Sayısı	Yüzde
2015	1	2.1
2019	1	2.1
2021	5	10.4
2022	12	25
2023	18	37.5
2024	11	22.9
<i>Total</i>	48	100.0

Tablo 2. Üniversitelere göre yapılan tez çalışmaları

Üniversite	Tez Sayısı	Yüzde
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi	1	2.1
Altınbaş Üniversitesi	1	2.1
Ankara Üniversitesi	3	6.3
Başkent Üniversitesi	2	4.2
Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi	2	4.2
Biruni Üniversitesi	2	4.2
Ege Üniversitesi	1	2.1
Erciyes Üniversitesi	1	2.1
Gazi Üniversitesi	3	6.3
Gaziantep Üniversitesi	4	8.3
Hacettepe Üniversitesi	2	4.2
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1	2.1
İstanbul Aydın Üniversitesi	2	4.2

Tablo2'nin Devamı: Üniversitelere göre yapılan tez çalışmaları

Üniversite	Tez Sayısı	Yüzde
İstanbul Üniversitesi	2	4.2
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi	1	2.1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	2	4.2
Kırıkkale Üniversitesi	1	2.1
Marmara Üniversitesi	2	4.2
Necmettin Erbakan Üniversitesi	2	4.2
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	2	4.2
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	6	12.5
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1	2.1
Yeditepe Üniversitesi	4	8.3
<i>Total</i>	48	100.0

Araştırma türü bazında incelendiğinde en çok klinik çalışma ve SEM analizinin tercih edildiği görüldü. Bunu in-vitro çalışmalar, anket çalışmaları ve retrospektif çalışmalar takip etti. Tezlerin sayfa sayısı ortalama 123.4 ± 38.8 idi ve en az 66, en çok 222 sayfa tezin yazıldığı belirlendi. Tez danışmanlarının arasında ise profesör doktor olanların sayısı daha fazlaydı.

İkili karşılaştırmalara bakıldığında araştırma türleri ve diğer değişkenler arasında anlamlı bir farka rastlanamadı ($p>0.05$). Şeffaf plak konusunda en çok tez yazılan yıl olan 2023' te %33.3 klinik çalışma ve SEM analizi, %22.2 in-vitro, %11.1 ise anket çalışması yapıldı (Tablo 3). Doktora yapanlar çalışma türü olarak en fazla SEM'i, uzmanlık yapanlar ise klinik çalışmayı tercih etti (Tablo 4).

Tablo 3. Yıllara göre yapılan çalışma türleri

	Anket	SEM*	İn-vitro	Klinik	Retrospektif	Toplam
2015	0	0	0	1	0	1
2019	0	0	0	1	0	1
2021	0	2	1	1	1	5
2022	1	3	4	3	1	12
2023	2	6	4	6	0	18
2024	1	4	3	3	0	11
<i>Total</i>	4	15	12	15	2	48

*Sonlu Elemanlar Metodu

Tablo 4. Kadroya göre yapılan çalışma türleri

	Anket	SEM*	İn-vitro	Klinik	Retrospektif	Toplam
Uzmanlık	2	7	6	9	1	25
Doktora	2	8	5	6	1	22
Yüksek Lisans	0	0	1	0	0	1
<i>Total</i>	4	15	12	15	2	48

*Sonlu Elemanlar Metodu

Doktor öğretim üyeleri en çok in-vitro çalışmalarda, doçent doktorlar SEM analizlerinde, profesör doktorlar da klinik çalışmalarda danışman öğretim üyesiydi. SEM analizini en çok tercih eden Sağlık Bilimleri Üniversitesi, klinik çalışmayı en çok tercih eden ise Gaziantep Üniversitesi ve Bezm-i Alem Üniversitesiydi.

İncelenen 48 tezdten yedisi makale olarak yayınlandı. Yayınlanan makalelerin üretildiği tezlerin yılları 2021 (bir makale), 2022 (bir makale) ve 2023 (beş makale)'tü. Makalelerin beş tanesi SCIE/ESCI indeksli dergide yayımlanmış olup, bir tanesi ulusal hakemli dergilerde, bir tanesi uluslararası hakemli dergilerde yayınlandı. Bu makalenin yazarlarından dördü doktora öğrencisi, üçü uzmanlık öğrencisiydi. Uzmanlık öğrencilerinin yazdığı makalelerin hepsi SCIE/ESCI indekslenen dergilerde yayınlanırken, doktora öğrencilerinin ikisinin makalesi SCIE/ESCI indekslenen dergilerde yayınlandı. Bu dergilerde yayınlanan makalelerin ikişer tanesi klinik ve in-vitro çalışmayken, bir tanesi de SEM çalışmasıydı.

Tartışma

Türkiye' de diş hekimliği alanında uzmanlık eğitimi 2009 yılında kabul edilmiş, uzmanlık sınavı ise 2012 yılından itibaren yapılmaya başlamıştır. Tıpta ve Diş hekimliğinde Uzmanlık Yönetmeliği'ne göre, diş hekimliği uzmanlık öğrencileri eğitim programlarının sonunda kendi alanlarında bir tez hazırlamak zorundadırlar. Yine aynı yönetmeliğe göre Ortodonti ABD' da uzmanlık eğitimi süresi dört yıl olarak belirlenmiş olup, ilk uzmanlık öğrencileri 2016 yılından itibaren tezlerini sunup, mezun olmaya başlamıştır.⁸ Bu nedenle 2016 yılına kadar olan sürede diş hekimliği alanında yapılan tez çalışmaları doktora ve yüksek lisans tezi olup, 2016 yılından itibaren hem uzmanlık öğrencilerinin hem de doktora öğrencilerinin tezleri yayınlanmaya başlanmıştır.

Diş Hekimliğinde Uzmanlık Sınavının yapılmaya başlanmasıyla birlikte, her üniversitede uzmanlık kadrosu açılmaktadır. Bu ve diğer maddi sebepler nedeniyle gün

geçtikçe doktora olan ilgi azalmaktadır. Uzmanlık kadro sayısının artışıyla birlikte uzmanlık tezlerinin yıl bazında sayısı da doktora tezlerinin sayısını geçmiştir. Ayrıca diş hekimliği fakültesi öğrencilerinin mezuniyetleri yüksek lisans derecesi olarak kabul edildiğinden, yüksek lisans olarak yapılan tez sayısı doktora ve uzmanlık tezlerinin sayısına kıyasla oldukça azdır.⁹

Ortodontide şeffaf plaklar günümüzde oldukça popüler bir tedavi haline gelmiştir. Sabit ortodontik tedavilerin dezavantajlarını bulundurmaması, rahat kullanılması ve oldukça estetik olmaları nedeniyle hastalar tarafından tercih edilmektedir. İlk bilgisayar destekli şeffaf plak tedavisi 1999 yılında duyurulmuş, o günden bugüne firmalar kendilerini geliştirmiş ve oldukça karmaşık ve zor tedavileri çözebilir hale gelmişlerdir.¹⁰ Bu nedenle ortodontinin yeni parlayan yıldızı şeffaf plaklarla yapılan çalışmalar artmış, bu popülerlik tez konusu seçimlerini de etkilemiştir. İlk tezin 2015 yılında yayınlanmasının ardından özellikle pandemi sonrası dönemde hekime olan bağımlılığın da azaltılmasıyla 2021 yılından itibaren şeffaf plak tedavileri ve çalışmaları hız kazanmış ve 2023 yılında maksimum seviyeye ulaşmıştır. 2024 yılının yeni sona ermesi ve YÖKTEZ'e yüklenen tezlerin kabulünün uzun sürmesi nedeniyle bu yıl hakkında güvenilir yorum yapılamamaktadır. Fakat tercih edilme hızındaki artışa bağlı olarak gelecek yıllarda da şeffaf plakların tez ve çalışma konusu olarak seçileceği aşikardır. Ayrıca ağız içi dijital tarayıcıların ve üç boyutlu yazıcıların maliyetinin düşmesi hekimlerin şeffaf plak tedavilerini hastalara daha kolay uygulayabilmesini sağlamıştır. Bu nedenle şeffaf plaklarla tedavi edilen hasta sayısı ve buna bağlı olarak yapılan çalışma sayısı da gün geçtikçe artmaktadır.¹¹

Çalışmamızın bulgularında anlamlı olarak öne çıkan bir üniversite belirlenemese de her üniversitenin, bu yenilikçi tedavi yöntemi üzerinde az da olsa çalışma yapması, bu konunun ilgi gördüğünü ve farklı üniversiteler tarafından araştırılmaya değer bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Bu duruma rağmen lisansüstü eğitim veren bazı üniversitelerin şeffaf plak konusunun tez çalışmalarında tercih etmediği de gözlenmiştir. Bunun nedeni mevcut üniversite koşullarında şeffaf plak tedavilerinin gerçekleştirilememesi ya da mevcut öğretim elemanlarının bu tedavilere soğuk bakması olabilir. Ayrıca ülkemizde 18 yaş altı hastaların ortodontik tedavileri Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından karşılanmasına rağmen, şeffaf plaklarla yapılan ortodontik tedaviler SGK'ya faturalandırılmamaktadır. Bu durum hastalara ek bir tedavi maliyeti getirmekte ve buna bağlı olarak da hastalar sabit ortodontik tedaviye yönelmektedir. Sonuç olarak üniversitelerde şeffaf plaklarla tedavi olan hasta sayısı azaltmakta, bu da bu alanda yapılan çalışma ve tez sayısını sınırlamaktadır.

En fazla tez yönetenler profesör doktorlar olup, ağırlıklı olarak klinik çalışmaları tercih etmişlerdir. Buna karşılık, doktor öğretim üyelerinin ise in-vitro çalışmalara yönelme eğiliminde olduğu görülmüştür. Profesör doktorların genellikle hasta sirkülasyonunun daha yoğun olduğu büyük üniversitelerde görev yapmaları, tezlerde klinik çalışmaların tercih edilmesine neden olmuş, doktor öğretim üyelerinin de daha çok hasta sayısının sınırlı olduğu perifer üniversitelerde görev yapmaları, onları in-vitro çalışmalara yöneltmiş olabilir. Fakat bu konu hakkında doğru yorum yapılabilmesi için daha çok çalışmaya ihtiyaç vardır.

Çalışma türleri incelendiğinde, en çok klinik çalışmaların tercih edildiği, ardından SEM analizi ve in-vitro çalışmaların geldiği görülmektedir. Çalışma türleri arasında anlamlı bir fark bulunmasa da klinik olmayan çalışmaların toplam sayısının klinik çalışmalardan fazla olduğu dikkati çekmektedir. Klinik çalışmaların uzun sürmesi ve yüksek maliyetli olması, araştırmacıları daha kısa sürede tamamlanabilen SEM analizi, anket çalışmaları veya in-vitro yöntemler gibi alternatiflere yönlendirmiş olabilir.¹² Bu durum, uzmanlık ve doktora süreçlerinin belirli bir zaman diliminde tamamlanması gerekliliği ile de ilişkilendirilebilir. Ayrıca şeffaf plakların tedavi etkinliğinin artması,

bu tedavinin tercih edilme sayısını arttırmış aynı zamanda üzerinde araştırma yapma isteğini de doğurmuştur. Yeni geliştirilen bir tedavi yöntemin ya da bir ilacın/materyalin etkinliğinin, hastalara uygulanmadan önce, in-vitro ortamda ya da sanal ortamda denenmek istenmesi de bu durumu etkilemiş olabilir.¹³

Ortodonti alanında 2016-2020 yılları arasında yayımlanan tez çalışmalarının yayın olma durumu Özkalaycı ve ark.⁷ tarafından incelenmiş, yapılan 526 tezin %19.96'sının makale olarak bir dergide yayımlandığı bildirilmiştir. Bizim çalışmamızda ise bu oran %14.58 idi. Yine aynı çalışmada, bizim çalışmamızla benzer olarak, SCIE/ESCI indeksli dergilerde yayınlama oranının diğer dergilere göre daha yüksek olduğu bildirilmiştir. Bu durum, yüksek indeksli uluslararası dergilerin akademik kariyere etkisinin daha fazla olmasıyla bağlantılı olabilir. Ayrıca yapılan tez çalışmalarının yayın olma durumunun bu kadar düşük olmasının nedeni makale yazma konusunda bilgi eksikliği, bilimsel eğitim imkanının az olması, akademik becerilerin yeterince geliştirilememesi, öğrencilerin tez çalışmalarını yük olarak görmeleri ve danışmanların öğrencileri yeterince teşvik etmemeleri olabilir.¹⁴

Şeffaf plaklar, günümüzde popülerliği hızla artan bir ortodontik tedavi seçeneği olarak öne çıkmaktadır. Yeni bir tedavi türü olması nedeniyle, sürekli gelişmekte ve yeniliklerle desteklenmektedir. Bu durum, şeffaf plakların akademik çalışmalarda ve lisansüstü tezlerde sıkça konu edilmesini de beraberinde getirmektedir. Artan popülerlik ve ilerleyen gelişmeler ışığında, gelecekteki tez çalışmalarında şeffaf plakların daha fazla tercih edilmesi beklenen bir durumdur. Popülerliğinin bu denli yüksek olması, yazılan tezlerden üretilen makalelerin yüksek indeksli dergilerde yayın olma ihtimalini de arttırabilir. Ayrıca şeffaf plak tedavilerinin SGK'ya faturalandırılmasının önünün açılmasıyla birlikte, üniversitelerde şeffaf plaklarla tedavi gören hasta sayısının ve bu alanda yapılan lisansüstü tez çalışmalarının önemli ölçüde artması beklenmektedir.

Yazar katkısı: KAÇ; Fikir oluşturma, verilerin toplanması, istatistiğinin yapılması, makale yazımı, MT; Kaynak araştırma, verilerin toplanması

Çıkar çatışması: Çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynaklar

1. Linden FP. Orthodontic specialists education in Europe: past, present and future. *Progress in Orthodontics*. 2005;6(1):14-35.
2. Alatlı FC, Çolaklar H, Efeoğlu AN. Bilimsel Diş Hekimliğinin 100. Yılı: İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 1908-2008. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevi; 2009.
3. İltar İ. Relationships between academic achievement, awareness about the postgraduate study and postgraduate study intentions. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*. 2020;53(1):117-156. doi: 10.30964/auwebfd.582502
4. Güç Z, Hancı V, Özbilgin Ş. Thesis studies of universities in Anaesthesiology and Reanimation between 1970 and 2016: retrospective evaluation of work areas, publishing rates and evidence levels. *Turkish Journal of Anaesthesiology and Reanimation*. 2021;49(5):379. doi: 10.5152/TJAR.2021.880
5. Kaya E, Üçer H, Ekinci Erdoğan Ö. Türkiye’de halk sağlığı alanındaki uzmanlık tezlerinin bilimsel yayına dönüştürülme oranlarının değerlendirilmesi. *Estüdam Halk Sağlığı Dergisi*. 2020;5(3):410-417. doi: 10.35232/estudamhsd.743925
6. Öğrenci A, Ekşi MŞ, Özcan Ekşi EE, Koban O. From idea to publication: Publication rates of theses in neurosurgery from Turkey. *Neurologia i Neurochirurgia Polska*. doi: 2016;50(1):45-47. 10.1016/j.pjnns.2015.11.007
7. Çiçek O, Özkalaycı N, Yolcu İ, Töz M. 2016-2020 Yılları Arasında Yazılmış Ortodonti Uzmanlık ve Doktora Tezlerinin Yayınlanma Oranlarının İncelenmesi 2016-2020. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 2022;12(2):351-357. doi: 10.5961/higheredusci.1066345
8. T.C. Cumhurbaşkanlığı Resmî Gazete. Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği, 18.07.2009. Resmî Gazete Sayısı: 27292. Erişim yeri: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090718-5.htm>, Erişim Tarihi:15.12.2024
9. T.C. Cumhurbaşkanlığı Resmî Gazete. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, 20 Nisan 2016. Resmî Gazete Sayısı: 29690. Erişim yeri: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/04/20160420-16.htm>, Erişim Tarihi: 15.12.2024
10. Tuncer C. Şeffaf Plakların Kısa Tarihçesi. İçinde: Tuncer C, editör. Ortodontide Şeffaf Plak Uygulamaları. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2023. p.1-3.
11. Narongdej P, Hassanpour M, Alterman N, Rawlins-Buchanan F, Barjasteh E. Advancements in clear aligner fabrication: a comprehensive review of direct-3D printing technologies. *Polymers*. 2024;16(3):371. doi: 10.3390/polym16030371
12. Cengiz Yanardağ E, Pişkin Y, Ertürk Avunduk AT. Türkiye’de klinik araştırma süreci: Mevcut durumun değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi*. 2023;13(2):268-274. doi: 10.31020/mutftd.1221236
13. Öner L, Gülsün T, Demir H. İlaçlarda sanal biyoeşdeğerlik uygulamaları. *Journal of Faculty of Pharmacy of Ankara University*. 2024;48(3):1163-1179. Doi: 10.33483/jfpau.1456868
14. Hollmann M, Borrell C, Garin O, Fernández E, Alonso J. Factors influencing publication of scientific articles derived from masters theses in public health. *International Journal Of Public Health*. 2015; 60:495-504. Doi: 10.1007/s00038-015-0664-0